

Keski-Suomen järjestöyhteistyön tutka 2025

toim. Anu Hätinen

Keski-Suomen järjestöyhteistyön tutka 2025

toim. Anu Hätingen

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki
Jyväskylä
2025

Keski-Suomen järjestöyhteistyön tutka

ISSN 3087-7776

© 2025 Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry / KYT-järjestöpalvelut

Tekstit ja infograafit: Anu Hätinen

Taitto ja kartat: Matti Tervaniemi

www.kyt.fi/tutka

Sisältö

- 7 Keski-Suomen järjestöyhteistyö vahvaa, mutta resurssikysymykset haastavat**
  - 7 Keski-Suomen järjestöyhteistyön tutka 2025 kuvaa kuntien ja hyvinvointialueen järjestöyhteistyön tilannetta
  - 7 Taustatietoa Keski-Suomesta
- 9 Järjestöyhdyshenkilöt merkittävä resurssi yhteistyössä**
  - 9 Järjestöyhdyshenkilöiden toimenkuva on moninainen, mutta työaika rajallinen
  - 10 Järjestöyhdyshenkilöihin ollaan yhteydessä monenlaisissa asioissa
- 12 Kunnat ja hyvinvointialue tukevat järjestöjen toimintaedellytyksiä hyvin**
  - 12 Taloudellinen tuki järjestöille
  - 14 Järjestöille tarjottavat tilat
  - 14 Erilaiset tukipalvelut tärkeä panostus järjestötoimintaan
- 16 Järjestötiedon näkyvyydessä kehitettävää**
- 17 Viestinnällinen yhteistyö konkretisoituu tapahtumaviestintään**
- 19 Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyö järjestöjen kanssa monipuolista**
  - 19 Järjestöille suunnatut tapaamiset merkittävä yhteistyön rakenne
  - 20 Yhteistyö järjestöjen kanssa aktiivista
  - 22 Järjestöjen osallisuus hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä vaihtelevaa
  - 24 Järjestöyhteistyön asiakirja vasta yhdessä kunnassa ja hyvinvointialueella
  - 24 Järjestöjen välinen yhteistyö kunnissa ja hyvinvointialueella
  - 24 Järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyössä kehittämispotentiaalia
  - 25 Järjestöyhteistyön tulevaisuuden näkymissä hyvää, mutta myös huolia
- 26 Valtuutettujen perehdyttämisessä järjestöyhteistyöhön kehitettävää**
- 27 Järjestöyhteistyö tarvitsee jatkossakin resursseja ja tiivistä vuoropuhelua**
- 29 Liite: haastattelukysymykset**

Keski-Suomen järjestöyhteistyö vahvaa, mutta resurssikysymykset haastavat

Keski-Suomen järjestöyhteistyön tutka 2025 kuvaa kuntien ja hyvinvointialueen järjestöyhteistyön tilannetta

Järjestöyhteistyön tutka luo katsauksen Keski-Suomen kuntien ja hyvinvointialueen järjestöyhteistyöhön. Tutkan avulla saadaan kokonaiskuva siitä, millaiset yhteistyön rakenteet ja käytännöt kunnissa ja hyvinvointialueella on, miten ne tukevat järjestöjen toimintaedellytyksiä ja miten strateginen yhteiskehittäminen toteutuu. Järjestöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä kaikkia rekisteröityneitä järjestöjä, yhdistyksiä ja seuroja.

Tutkaa on kehitetty vuoden 2025 aikana kattavamman ja syvemmän tilannekuvan saamiseksi. Samalla nimi muuttui järjestöpositiivisuuden kuntatutkasta järjestöyhteistyön tutkaksi. Tutka on koottu ensimmäisen kerran vuonna 2019 ja sitä päivitetään vuosittain. Sen kokoamisesta vastaa Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n KYT-järjestöpalvelut.

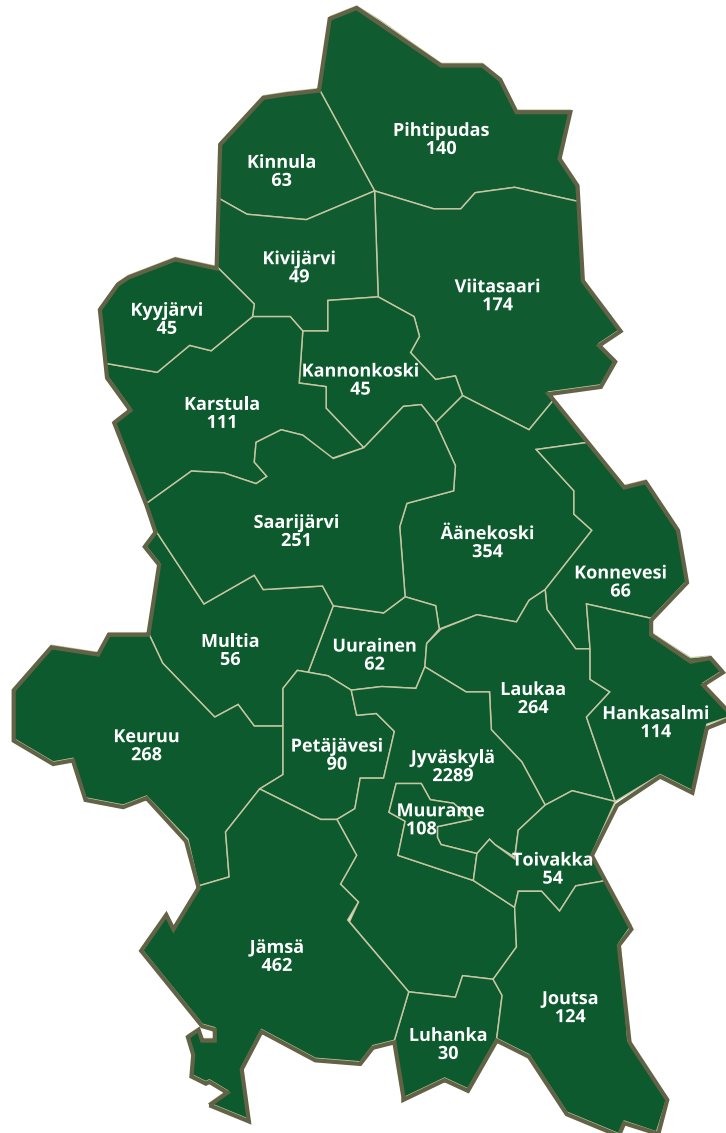
Aineisto on kerätty haastatteluina loka-marraskuun aikana Keski-Suomen 22 kunnan työntekijöiltä ja viranhaltijoilta sekä hyvinvointialueen järjestökoordinaattorilta. Aineisto muodostuu neljästä teemallisesta osiosta ja vuosittain vaihtuvasta teemakysymyksestä. Teemalliset osiot ovat järjestöyhdyshenkilöt, järjestöjen toimintaedellytysten tukeminen, viestintä ja yhteistyö. Teemakysymyksellä selvitettiin, miten uudet valtuutetut perehdytetään järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön ja miten asiaa pidetään esillä koko valtuustokauden aikana.

Taustatietoa Keski-Suomesta

Keski-Suomessa on 22 kuntaa, joista pienimmässä on reilu 700 asukasta ja suurimmassa vajaa 150 000.

Keski-Suomessa on yhteensä 5219 yleishyödyllistä yhdistystä (Patentti- ja rekisterihallitus 09/2025). Yhdistyskenttä on moninainen jakautuen ammatti- ja elinkeinoyhdistyksiin ja poliittiseen toimintaan, kansalaistoimintaan ja edunvalvontaan keskittyneisiin yhdistyksiin, kulttuuri- ja harrastusjärjestöihin, kylä- ja asukasyhdistyksiin, liikuntaseuroihin, monikulttuurisiin ja maahan muuttaneiden yhdistyksiin, nuorisjärjestöihin sekä sosiaali- ja terveysjärjestöihin.

Yhdistysten määrä Keski-Suomen kunnissa ja jakautuminen eri toimialoille

Politiikka	337
Ammatti ja elinkeino	563
Sosiaali- ja terveysala	346
Kulttuuriala	959
Vapaa-aika	638
Urheilu- ja liikunta	814
Uskonto ja maailmankatsomukset	70
Maanpuolustus ja kansainväliset suhteet	110
Muut yhdistykset	274
Luokittelemattomat	1108
Yhteensä	5219

Lähde: PRH 9/2025

Järjestöyhdyshenkilöt merkittävä resurssi yhteistyössä

Keski-Suomen jokaisesta kunnasta löytyy vähintään yksi järjestöjen kanssa yhteistyötä tekevä viranhaltija/työntekijä ja yhteensä heitä on 66. He työskentelevät useimmiten vapaa-ajan, sivistyksen ja kulttuurin toimialalla. Virallisesti nimettyjä järjestöyhdyshenkilöitä on 12 kunnassa ja oman työn ohella järjestöyhteistyötä hoitavia on 15 kunnassa. Niitä kuntia, joissa yhden virallisesti nimetyn yhdys henkilön lisäksi on oman työn ohella yhteistyötä tekeviä, on viisi. Järjestöyhdyshenkilön tiedot ovat löydettävissä 14 kunnan verkkosivuilta.

Koko hyvinvointialueella on yksi virallisesti nimetty järjestökoordinaattori, jonka lisäksi eri palveluissa on työntekijöitä, jotka tekevät osana omaa työntekoa yhteistyötä järjestöjen kanssa käytännön asioissa. Näitä palveluita ovat esimerkiksi perhekeskukset, seniorin hyvinvointineuvolat, asumispalvelut ja terveysasemat. Hyvinvointialueen verkkosivuilta löytyy järjestökoordinaattorin yhteystiedot, mutta eri palveluissa toimivien järjestöjen kanssa yhteistyötä tekevien yhteystietoja ei ole koottu.

Järjestöyhdyshenkilöiden toimenkuva on moninainen, mutta työaika rajallinen

Järjestöyhdyshenkilöiden tehtävät kunnissa painottuvat eniten viestintään ja järjestöjen kanssa käytävään yhteydenpitoon sekä järjestötapaamisten ja tapahtumien järjestämiseen. Järjestöyhdyshenkilöt välittävät tietoa järjestöille, auttavat tapahtumien markkinoinnissa ja tiedottamisessa. He pitävät säännöllisesti yhteyttä järjestöihin, koordinoivat tapaamisten järjestämistä ja ovat vahvasti mukana tapahtumayhteistyössä järjestöjen kanssa.

Tehtäviin sisältyy myös avustukseen ja tiloihin liittyviä asioita. Järjestöyhdyshenkilöt neuvovat avustusten hakemisessa ja valmistelussa sekä hoitavat tilavarauksia ja tiloihin liittyviä käytännön asioita. Osassa kuntia tehtäviin sisältyy neuvontaa ja vinkkien antamista sekä asiantuntija-apua esim. lupasioissa, hankehauissa ja muissa erityiskysymyksissä. Muutamissa kunnissa järjestöyhdyshenkilöt tekevät järjestöjen kanssa tiivistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyötä, jalkautuvat järjestöjen toimintaan/tilaisuuksiin tai osallistavat järjestöjä erilaisten suunnitelmien laadintaprosessiin.

Hyvinvointialueella järjestökoordinaattorin tehtäviin kuuluu avustusasioita, verkostojen ja yhteistyörakenteiden koordinointia sekä kontaktien välittäjänä toimimista niin järjestöjen suuntaan kuin hyvinvointialueen työntekijöille. Hän auttaa järjestöjä käytännön yhteistyön toteuttamiseen sekä

löytämään oikeat yhteistyökumppanit ja -paikat. Järjestökoordinaattori auttaa myös hyvinvointialueen työntekijöitä löytämään oikeat järjestötoimijat esimerkiksi eri prosessien kehittämiseen. Eri palveluissa toimivilla järjestöjen kanssa yhteistyötä tekevillä työntekijöillä työ on käytännön yhteistyön toteuttamista.

Yhdessäkään kunnassa ei ole määritelty yhdyshenkilöille järjestöyhteistyön käytettävää työaika. Järjestöyhdyshenkilöiden oli vaikea arvioida tarkkaan, miten paljon työajasta menee järjestöyhteistyöhön. Useampikin sanoi, että määrittely on vaikeaa, koska usein moni asia liittyy järjestöihin.

Järjestöyhteistyöhön menevä aika vaihtelee paljon kausittain, ja jopa viikoittain sekä sen mukaan, millä kunnan toimialalla yhdyshenkilö työskentelee. Joissain kunnissa viikoittaisesta työajasta menee järjestöyhteistyöhön esimerkiksi kahdesta jopa reiluun 50 prosenttiin. Keskimäärin ne, jotka osasivat arvioida järjestöyhteistyöhön menevää aikaa, sanoivat sen olevan noin 10 prosenttia viikossa.

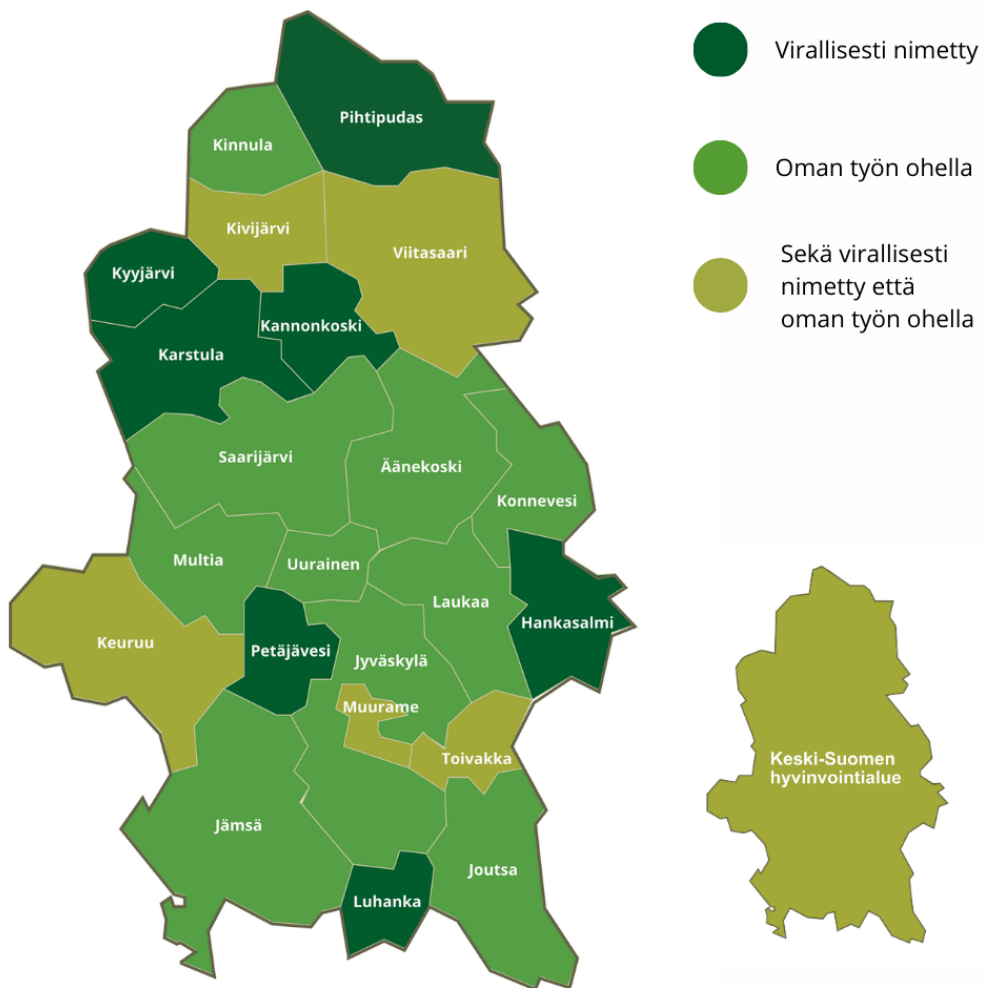
Hyvinvointialueen järjestökoordinaattorin koko työaika on kiinnitetty järjestöyhteistyöhön ja palveluissa toimivien työntekijöiden osalta se on vain yksittäisiä prosentteja.

Järjestöyhdyshenkilöihin ollaan yhteydessä monenlaisissa asioissa

Suurimmassa osassa kuntia niiden eri toimialojen työntekijät tietävät tai hahmottavat, kuka tai ketkä toimivat kunnan järjestöyhdyshenkilönä. He ovat yhteydessä järjestöyhdyshenkilöön erityisesti konkreettiseen yhteistyöhön ja viestintään liittyvissä asioissa, esimerkiksi kun heillä on tarve välittää tietoa järjestöille tai he toivovat järjestöjä mukaan tapahtumien toteuttamiseen. Lisäksi joissain kunnissa he ovat yhteydessä järjestöyhdyshenkilöön tila-asioihin tai avustuksiin liittyen. Järjestöt ovat yhteydessä kunnan järjestöyhdyshenkilöön etenkin avustuksiin, tiloihin, tapahtumayhteistyöhön ja viestintäapuun liittyen. Osassa kuntia järjestöt myös kysyvät neuvoja ja vinkkejä järjestöyhdyshenkilöltä erilaisiin asioihin tai kalusto- ja välinelainauksiin liittyen.

Hyvinvointialueella sisäiset toimijat tietävät tai hahmottavat kuka toimii koko hyvinvointialueen järjestökoordinaattorina. He ovat yhteydessä koordinaattoriin esimerkiksi, kun haluavat saada järjestöjen näkökulmia ja järjestöjä mukaan erilaisiin prosesseihin, kuten palveluketjujen kehittämiseen ja rahoitusten hakuun tai teemapäivien järjestämiseen jossain palveluyksikössä. Järjestöt taas ovat yhteydessä koordinaattoriin avustusasioissa, kun haluavat päästä mukaan erilaisten toimintojen toteuttamiseen ja sekä etsiessään oikeita yhdyshenkilöitä hyvinvointialueen sisältä.

Järjestöyhdyshenkilöt

www.kyt.fi/tutka

Kunnat ja hyvinvointialue tukevat järjestöjen toimintaedellytyksiä hyvin

Taloudellinen tuki järjestöille

Järjestöille myönnetään avustuksia 21 kunnassa, yhdessä kunnassa ei jaeta lainkaan avustuksia. Yleisavustuksia jaetaan 18 kunnassa ja kohdeavustuksia 15 kunnassa. Yleisavustukset ovat vastikkeettomia, yleisiin toimintakuluihin suunnattuja, kun taas kohdeavustukset ovat vastikkeellisia, tiettyyn tarkoitukseen tai kohteeseen suunnattuja. Välirahoituslainan mahdollisuus on kahdeksassa kunnassa ja seitsemällä kunnalla on järjestöjen kanssa kumppanuussopimuksia ja/tai yhteistyösopimuksia. Muita avustusmuotoja on 11 kunnassa ja niitä ovat mm. tapahtuma-avustus/tuki, liikuntapaikkojen kunnossapitoavustus, yhteistyöavustus, kyläyhdistysten avustukset ja muut harkinnanvaraiset avustukset esim. kunnanhallituksen myöntämänä. Valtaosassa (19) kuntia on käytössä samanaikaisesti useampikin avustusmuoto.

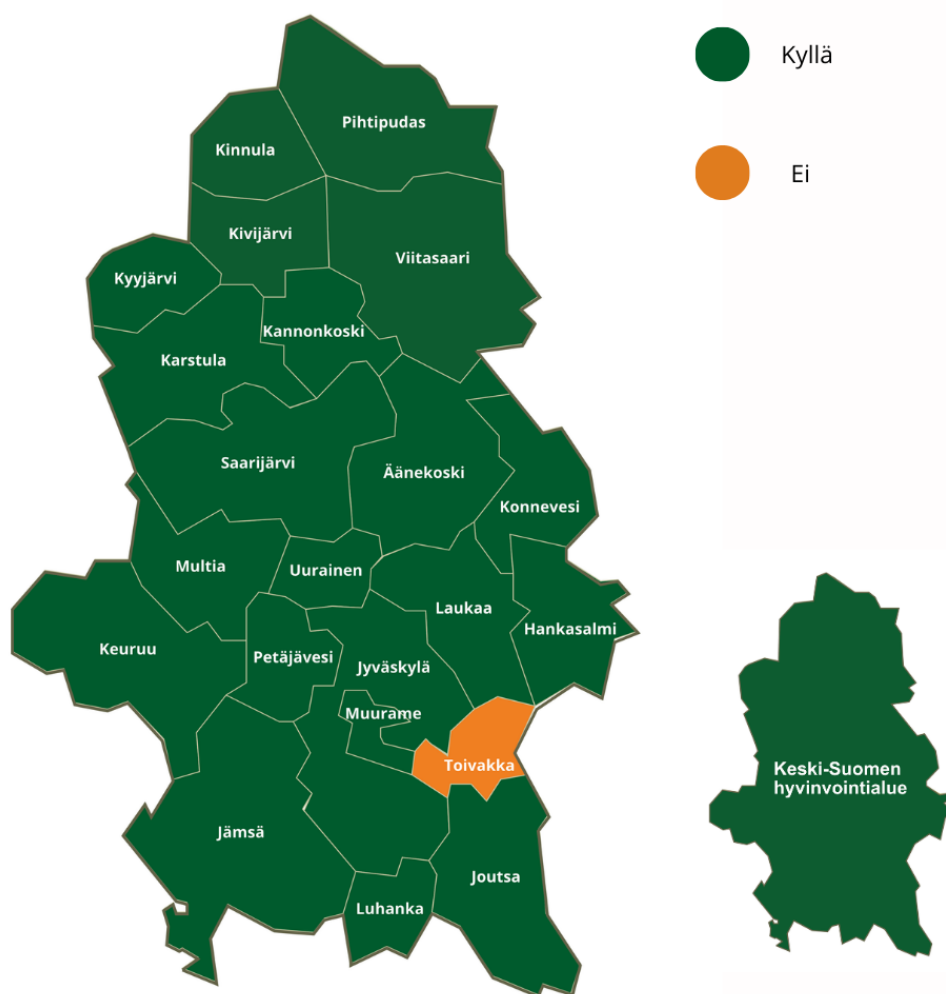
Hyvinvointialueella avustukset jakautuvat toiminta-avustuksiin, kumppanuussopimukseen, projektiyhteistyöhön, valtionavustuksen jakamiseen ruoka-apua jakeleville järjestöille sekä vapaapalokuntien ja järvipelastusyhdistysten omiin sopimukseen/avustuksiin.

Avustuksia jaettiin kunnissa laajalla haarukalla nollostaa eurosta 13 euroon per asukas. Kolmessa kunnassa ei ollut tietoa avustusten kokonaismäärästä. Keskimääräinen jaettava avustussumma per asukas oli noin 7,5 €. Hyvinvointialueella avustuksia jaettiin noin 4 € per asukas. Näissä luvuissa ei ole mukana kumppanuus-/yhteistyösopimuksia.

Suurimmassa osassa kuntia avustusten määrässä ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2025 aikana. Kahdessa kunnassa avustusmuodoista on tiputettu pois tila-avustus ja yhdessä kunnassa avustuksia on jaettu määrällisesti vähemmän. Yhdessä kunnassa on tehty strateginen päätös jaettavan avustussumman kasvamisesta joka vuosi 3 %. Kriteereissä tai avustusten haussa on tapahtunut muutoksia neljän kunnan osalta, on mm. tehty tai päivitetty avustusohjeistusta tai -kriteerejä tai siirrytty sähköiseen avustushakuun. Myös hyvinvointialueella avustusohjeistus on päivitetty kuluneena vuotena.

Pääsääntöisesti hyvinvointialueen avustustoiminta ei ole vaikuttanut kuntien myöntämiin avustuksiin. Yhdessä kunnassa käytäntönä on, ettei kunta avusta hyvinvointialueen avustusta saavaa järjestöä. Kahdessa kunnassa koettiin hyvinvointialueen avustustoiminnan tuovan painetta kunnan avustuksiin silloin, jos järjestöt eivät saa hakemaansa hyvinvointialueen avustusta.

Avustukset järjestöille

www.kyt.fi/tutka

Järjestöille tarjottavat tilat

Melkein kaikissa kunnissa järjestöille tarjotaan ainakin joitain tiloja maksutta käyttöön. Pelkästään maksuttomia tiloja järjestöille on seitsemässä kunnassa. Sekä maksuttomia ja maksullisia tiloja on 13 kunnassa. Lähes kaikissa kunnissa on määritelty, mitkä tilat ovat järjestöille maksuttomia tai kriteerinä on esimerkiksi tilan käyttö kokoukseen tai toiminnan kohdistuminen alle 18-vuotiaisiin tai eläkeläisiin. Pelkästään maksullisia tiloja on kahdessa kunnassa. Näissä kunnissa järjestöt saavat vuokrata tiloja muita vuokraajia edullisemmin.

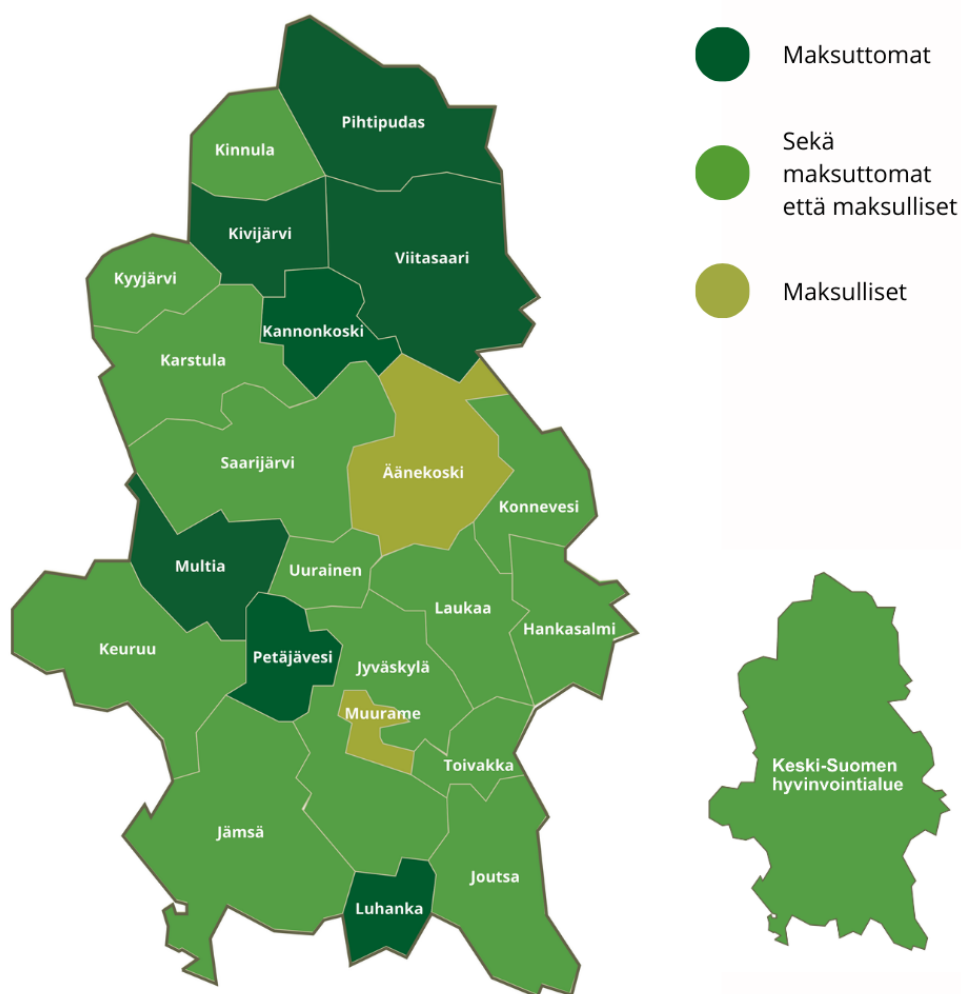
Suurimmassa osassa kuntia tiloissa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2025 aikana. Yhdessä kunnassa tilat ovat muuttuneet kaikille järjestöille maksullisiksi, kahdessa on siirrytty sähköiseen tilavarausjärjestelmään, yhdessä yksi tila on jäänyt pois ja yhdessä taas yksi tila tullut lisää järjestöjen käyttöön.

Hyvinvointialueella on tarjolla järjestöille sekä maksuttomia että maksullisia tiloja. Maksuttomasti myönnetään sellaisia tiloja, joita on mahdollista antaa käyttöön ja jotka voidaan helposti järjestää ko. rakennuksen aukioloaikojen puitteissa. Esimerkiksi järjestöt voivat järjestää hyvinvointialueen valtuustosalissa tilaisuuksia/seminaareja. Tilojen suhteen ei ole ollut muutoksia vuoden 2025 aikana, mutta hyvinvointialue on pyrkinyt saamaan entistä enemmän tiloja järjestöjen käyttöön.

Erilaiset tukipalvelut tärkeä panostus järjestötoimintaan

Kaikissa kunnissa on tarjolla erilaisia tukipalveluja järjestöille. Yleisimmät tukimuodot ovat viestintäapu, kopiointi ja asiantuntija-apu. Tukea ja apua viestintään on mahdollista saada 17 kunnassa, satunnaista kopiointia 14 kunnassa ja asiantuntija-apua yhdeksässä kunnassa. Tapahtuma-apua tarjotaan kahdeksassa kunnassa ja kalusto-/välinelainausta seitsemässä kunnassa. Neljä kuntaa vastaa kahvituksesta järjestön tilaisuudessa tai tapahtumassa, jos kunta on mukana yhteistyökumppanina. Yksittäisissä kunnissa järjestöjä tuetaan antamalla varastotilaa, tekemällä heille pieniä tarvikeostoksia, tarjoamalla kuljetusapua tilaisuuksiin tai jalkautumalla järjestöjen toimintaan ja tilaisuuksiin. Hyvinvointialueelta järjestöjen on mahdollista saada neuvontaa, apua viestintään sekä lainaan erilaisia välineitä. Nämä kaikki kuntien ja hyvinvointialueen tukimuodot saattavat olla hyvinkin merkittäviä järjestöjen toimintaedellytysten kannalta ja tärkeä panostus järjestötoimintaan.

Tilat järjestöjen käytössä

www.kyt.fi/tutka

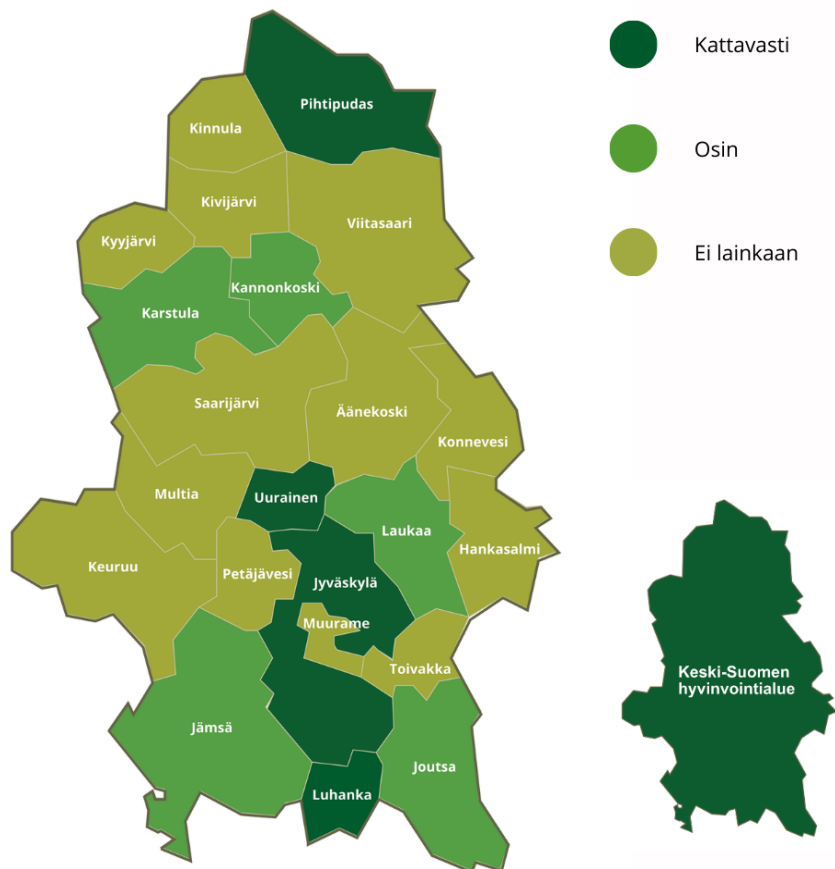
Järjestötiedon näkyvyydessä kehitettävää

Järjestöjen yhteystietoja on koontu verkkosivuilleen mahdollisimman kattavasti 11 kuntaa. Kolmen kunnan sivuilla tietoja on vain pieneltä osin tai vain jonkin tietyn toimialan osalta. Neljän kunnan ja hyvinvointialueen sivuilla ei ole lainkaan järjestöjen tietoja. Järjestöjen tietoja tai toimintaa on nostettu neljän kunnan verkkosivuille Lähellä.fi -verkkopalvelun avulla. Hyvinvointialueen osalta järjestöjen toimintatiedot nousevat Keski-Suomen hyvinvointitarjottimelle Lähellä.fi:n kautta.

Järjestöille suunnattua tietoa, esimerkiksi tulevista järjestöilloista, avustuksista, käytävissä olevista tiloista ja yhteyshenkilöstä, löytyy kootusti vain viiden kunnan ja hyvinvointialueen verkkosivuilta. Joiltain osin näitä tietoja löytyy viidestä kunnasta ja 12 kunnassa tietoja ei ole koottu lainkaan.

Järjestöille koottua tietoa verkkosivuilla

www.kyt.fi/tutka

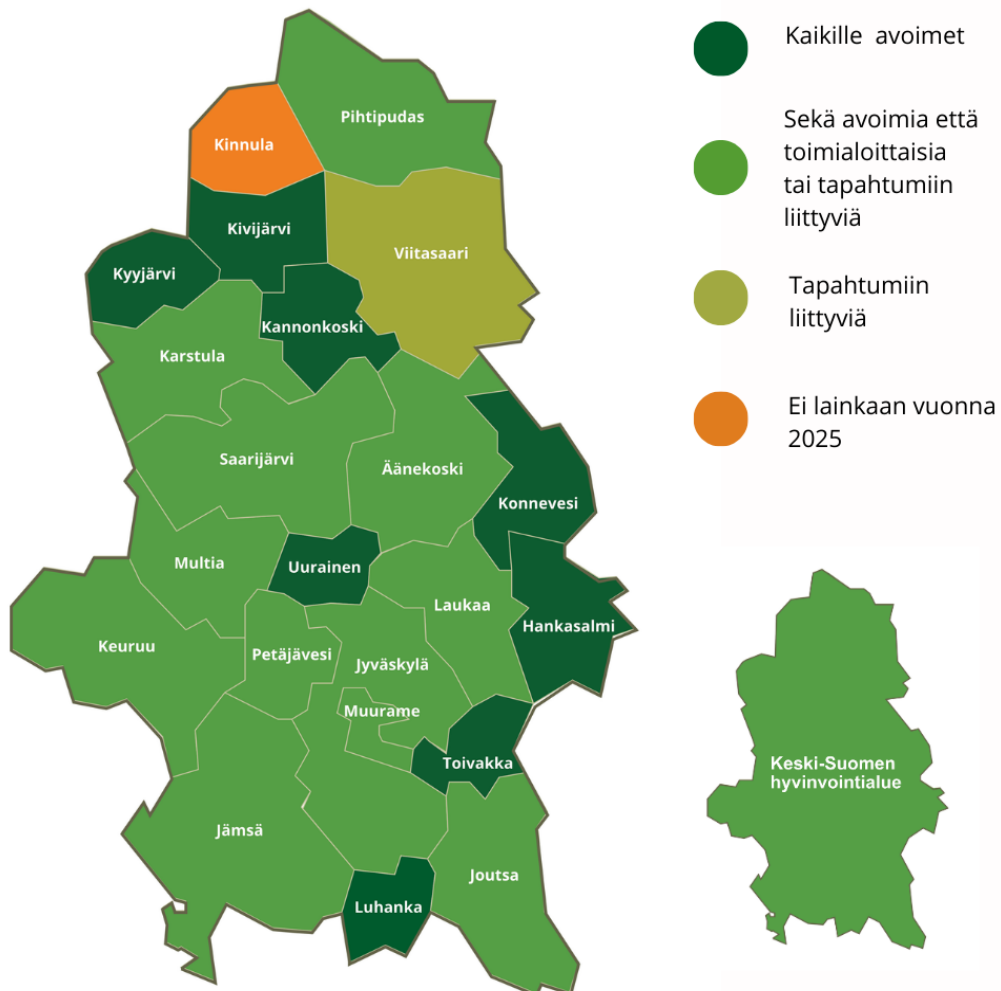

Viestinnällinen yhteistyö konkretisoituu tapahtumaviestintään

Järjestöjen on mahdollista viestiä 15 kunnassa etenkin kunnan oman tai Keski-Suomi Events- tapahtumakalenterin kautta. Muutamissa kunnissa tehdään somejakoja esimerkiksi tapahtumakalenterien pohjalta tai jos tapahtuma on laitettu kunnan sivuille. Yksittäisissä kunnissa järjestöjen tapahtumista viestitään välittämällä tietoa sähköpostilla, nostamalla niitä kuntatiedotteeseen tai kunnan omaan lehteen, tulostamalla mainoksia ja jakamalla niitä eri paikkoihin tai viemällä tiedot harrastusvalikkoon. Hyvinvointialueella järjestöillä on mahdollisuus viestiä tapahtumistaan ja toiminnastaan Keski-Suomen hyvinvointitarjottimen kautta. Lisäksi isommissa kokonaisuuksissa järjestöt tekevät yhteistyötä hyvinvointialueen viestinnän asiantuntijoiden kanssa.

Kunnissa ja hyvinvointialueella ei ole erikseen järjestöille laadittuja viestintäohjeita. Tapahtumakalentereissa on omat ohjeistuksensa tietojen ilmoittamiselle. Yksittäisissä kunnissa on käytössä erilaisia tapoja ohjeistaa järjestöjä tapahtumaviestinnän osalta, esimerkiksi järjestöyhdyshenkilö ohjeistaa suoraan järjestötoimijoita tai asiaa käydään läpi järjestöissä. Yksi kunta tekee usein viestintämateriaalin järjestöjen tapahtumiin ja muussa tapauksessa kunta laittaa tarpeen mukaan tarkemman ohjeistuksen tapahtumajärjestäjille.

Järjestöyhteistyön rakenteet / tapaamiset järjestöille

www.kyt.fi/tutka

Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyö järjestöjen kanssa monipuolista

Järjestöille suunnatut tapaamiset merkittävä yhteistyön rakenne

Yksi keskeinen yhteistyörakenne kunnissa on järjestöille suunnatut tapaamiset, kuten esimerkiksi kunnan järjestämät järjestöillat tai kumppanuuspöydät. Kaikille järjestötoimijoille avoimia tapaamisia järjestetään 20 kunnassa. Toimialoittaisia tapaamisia järjestetään 12 kunnassa. Tapahtumajärjestämiseen liittyviä tapaamisia järjestetään kolmessa kunnassa. Niin kaikille avoimia kuin toimialoittaisia ja/tai tapahtumiin liittyviä tapaamisia järjestetään yhteensä 12 kunnassa.

Tapaamisten tavoitteena on useimmiten yhteistyön lisääminen ja vahvistaminen, tutustuminen ja verkostoituminen puolin ja toisin sekä vuoropuhelun käyminen. Tavoitteena on myös ajankohtaisten kuulumisten, tietojen, ideoiden, toiveiden ja huolien kuuleminen järjestökentältä. Järjestöjä halutaan tiedottaa ajankohtaisista asioista, tarjota vaikuttamismahdollisuuksia kuntaa ja järjestöjä koskeviin asioihin sekä osallistaa esim. kunnan strategian ja erilaisten suunnitelmien tekemiseen. Joissain kunnissa tapaamiset ovat osa kunnan strategista toimintaa tai niiden järjestämisellä halutaan osoittaa arvostusta järjestöille.

Tapaamisten sisältöinä ovat useimmiten erilaiset ajankohtaiset asiat ja teemat, kuten esim. avustukset, tilat, strategian tai suunnitelmien päivittäminen, tulevat tapahtumat ja yhteisen vuosikellon tekeminen. Niissä myös jaetaan kuulumiset järjestökentältä, tiedotetaan ajankohtaisista asioista ja käydään yhteistä keskustelua. Järjestöillä on mahdollisuus esittää sisältöjä tapaamisiin.

Tapaamisten hyötynä on se, että tullaan tutuiksi puolin ja toisin, minkä myötä on helpompi tehdä yhteistyötä, yhdistää resursseja ja yhteensovittaa tulevia tapahtumia. Lisäksi kynnys olla yhteydessä toisiin madaltuu. Tapaamisten avulla saadaan jaettua tietoa puolin ja toisin. Niissä saadaan ajankohtaista tietoa järjestöjen tilanteesta, tarpeista ja toiveista. Niiden avulla järjestöjen ääni saadaan kuuluville esimerkiksi päättäjille, heidän näemyksiään ja asiantuntijuutta voidaan hyödyntää kehittämisessä ja saadaan uusia ideoita. Tapaamiset tarjoavat järjestöyhdyshenkilöille säännöllisen foorumin tavata järjestötoimijoita. Yhdessä kunnassa nostettiin esiin, että tapaamisten seurauksena keikkaluonteinen vapaaehtoistoiminta mahdollistuu ja lisääntyy, kun tapaamisissa nousee esille paikkoja ja tilaisuuksia, mihin tarvitaan apukäsiä. Tapaamiset toimivat voimavarana toimijoille, koska heidän kesken mahdollistuu tärkeä vertaistuki ja näin heidän oma hyvinvointinsa lisääntyy.

Tapaamiset edistävät yhteistyötä järjestöjen kanssa eri tavoin. Kun niissä tullaan tutuiksi ja käydään yhteistä keskustelua, madaltuu kynnyksellä olla yhteydessä puolin ja toisin, ja näin yhteistyön tekeminen helpottuu. Niiden myötä vuorovaikutus lisääntyy, yhteistyö konkretisoituu ja yhteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ kuntalaisten hyväksi helpottuu. Tapaamisissa nousee esiin konkreettisia ehdotuksia ja ideoita, joita voidaan viedä yhdessä eteenpäin. Niihin saattaa myös osallistua sellaisia järjestötoimijoita, joita järjestöyhdyshenkilö ei muuten tapaisi. Muutamaa kuntaa lukuun ottamatta tapaamisiin osallistuu aika pieni määrä järjestötoimijoita suhteessa kuntaan rekisteröityihin järjestöihin.

Kunnat houkuttelevat ja motivoivat järjestöjä mukaan tapaamisiin kiinnostavalla sisällöllä, kahvituksella ja tiedottamalla tapaamisista eri kanavia pitkin hyvissä ajoin. Osassa kuntia tapaamisilla on jo pitkä perinne, ja järjestöt kokevat ne tärkeäksi osallistua. Myös järjestöjen mahdollisuus vaikuttaa sisältöön, tapaamisten brändäys ja kunta puolueettomana koollekutsujana mainittiin tekijöinä, jotka saavat järjestöjä osallistumaan tapaamisiin.

Hyvinvointialueella järjestetään sekä kaikille järjestötoimijoille avoimia tapaamisia kuin myös toimi-/palvelualueittaisia tapaamisia. Tapaamisten tavoitteena on käydä vuoropuhelua ajankohtaisista aiheista sekä saada järjestöjen näkökulmia isojen ja/tai järjestöjen kannalta keskeisten päätöksiä valmisteluprosesseihin. Tapaamisten sisältöinä on isoja alakohtaisia ja ajankohtaisia hyvinvointialueen toiminnan kehittämiseen liittyviä asioita. Järjestöt voivat esittää sisältöjä tapaamisiin. Tapaamisten hyötynä on, että järjestöt saavat vaikuttaa päätöksentekoon meneviin asioihin ja niitä kuullaan laaja-alaisesti, läpinäkyvästi sekä avoimesti. Järjestöjen asiantuntemusta voidaan tapaamisten avulla myös hyödyntää toiminnan kehittämiseen esim. pienempien ryhmien kautta.

Hyvinvointialueen järjestämät tapaamiset edistävät yhteistyötä järjestöjen kanssa konkretisoimalla yhteistyötä, tarjoamalla järjestöille areenan tuoda omia ja oman kohderyhmän näkökulmia sekä paikan vaikuttaa hyvinvointialueen asioihin ja toimintaan. Valmistelutyön näkökulmasta tapaamiset mahdollistavat strukturoidun tavan keskustella järjestöjen kanssa esimerkiksi päätöksentekoon menevistä asioista. Osallistujia tapaamisissa on vähän suhteessa koko Keski-Suomeen rekisteröityihin järjestöihin.

Yhteistyö järjestöjen kanssa aktiivista

Kuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä tehdään erityisesti tapahtumien, hankkeiden ja erilaiseen kuntalaisille suunnattuun toimintaan tai erilaisen luonto- ja liikuntakohteiden ylläpitoon liittyen. Kaikki kunnat tekevät tapahtumayhteistyötä järjestöjen kanssa ja 19 kuntaa myös hankeyhteistyötä. Yhteistyötä tehdään myös tila-asioissa, viestinnässä ja kohderyhmien tavoit-

tamisessa sekä kuntastrategia- ja hyvinvointisuunnitelmatyön osalta. Yhteistyö voi olla myös asiantuntemuksen vaihtoa puolin ja toisin.

Hyvinvointialueella yhteistyö järjestöjen kanssa on erityisesti tilaisuuksien järjestämistä yhdessä ja asiakasohjausta kumpaankin suuntaan. Käytännön yhteistyötä tehdään esimerkiksi seniori- ja perhekeskuksissa. Toiminnallista yhteistyötä tehdään käytännön asioista sopimisessa sekä sellaisissa tilanteissa, joissa on yhteisiä asiakkaita hyvinvointialueen palveluissa ja järjestötoiminnassa.

Kuntien ja hyvinvointialueen järjestöyhdysheikilöiden näkemysten mukaan aktiiviset järjestöt ovat ennen kaikkea niitä, joiden kanssa he tekevät yhteistyötä. Aktiivisten järjestöjen määrää oli hieman vaikea arvioida, sillä kunnissa ja hyvinvointialueella saattaa toimia järjestöjä, jotka eivät ole vuorovaikutuksessa kuntien/hyvinvointialueen kanssa, hae avustuksia tai osallistu järjestöiltoihin ja tapahtumien tuottamiseen, vaan toimivat aktiivisesti omalla alueellaan tai kylällään.

Järjestöyhteistyössä on monia asioita, jotka toimivat kuntien näkökulmasta hyvin. Näitä ovat erityisesti suorat kontaktit puolin ja toisin, tapahtumayhteistyö sekä toimivat rakenteet ja nimetty järjestöyhdysheikilö. Osassa kuntia nostettiin esille avustus- ja tila-asiat, selkeät roolitukset eri toimijoiden välillä, hyvä ilmapiiri ja henki, aktiivisten järjestöjen määrä kunnassa, aktiivinen yhteistyö niin kunnan kanssa kuin järjestöjen välillä sekä yhteistyöhön liittyvien perusasioiden kunnossa oleminen.

Haasteiksi järjestöyhteistyössä kunnat kokivat erityisesti ajanpuutteen ja muut resurssikysymykset. Aikaa järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön ei ole riittävästi tai muuten resurssit yhteistyön tekemiseen tai järjestöjen toimintaedellytysten tukemiseen eivät ole riittäviä. Järjestökentän ja toimintaympäristön ajankohtaiset haasteet, kuten järjestöväen ikääntyminen ja vaikeus saada mukaan uusia aktiiveja sekä taloudellinen tilanne, koettiin useassa kunnassa yhdeksi keskeisimmäksi yhteistyön haasteeksi. Osassa kuntia nousi esiin viestintään liittyvät asiat ja heikko järjestöiltoihin osallistuminen.

Järjestöyhteistyöhön liittyvinä kehittämistarpeina kunnissa oli muun muassa resursseihin, viestintään puolin ja toisin sekä järjestöjen osallistamiseen liittyviä asioita. Järjestöyhteistyön tekemiseen toivottiin enemmän aikaa ja järjestöille enemmän taloudellisia ja toiminnallisia resursseja. Muutamisessa kunnissa toivottiin järjestöjä aktiivisemmin mukaan strategiseen kehittämiseen ja yhteistyöhön. Yksittäisissä kunnissa nousi esiin esimerkiksi tarve laatia järjestöyhteistyön asiakirja, yhteistyön vuosikello, säännöllinen järjestökysely sekä uusien toimintamallien ja menetelmien kehittäminen yhdessä järjestöjen kanssa.

Taloudellisella tilanteella ei nähdä olevan vaikutusta järjestöyhteistyöhön 17 kunnassa. Osa kunnista koki, että tulevaisuudessa taloudellinen tilanne saattaa heikentää järjestöjen toimintaedellytysten tukemista esimerkiksi tilojen tai hankeyhteistyön osalta. Muutamassa kunnassa tilanne on jo vaikuttanut järjestöille tarjottaviin tiloihin ja niiden muuttumiseen maksulliseksi tai siihen, miten järjestöjä voidaan tukea tai vastata heidän tarpeisiinsa. Pari kuntaa nosti esille sen, että järjestöjen tukea ei saisi leikata ilman kokonaisuuden näkemistä, sillä järjestöyhteistyö on yksi keino selvittää näistä haasteista. Lisäksi huolena nostettiin esiin järjestötoimijoiden loppuun palaminen.

Hyvinvointialueen järjestöyhteistyössä toimii hyvin avustusasiat sekä järjestöjen osallistaminen päätöksentekoon ja hyvinvointisuunnitelmatyöhön. Haasteena hyvinvointialueella koettiin tila-asiat. Kehittämistarpeina nähtiin tila-asioiden eteenpäinvieminen ja arjen yhteistyön hyvien käytäntöjen levittäminen eri alueille. Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne ei toistaiseksi ole vaikuttanut järjestöavustuksiin, mutta henkilökunta on tiukemmilla ja aikaa yhteistyön tekemiseen ei ole riittävästi. Myös tilavuokria on painetta korottaa joissakin toiminnoissa.

Järjestöjen osallisuus hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä vaihtelevaa

Kunnissa yksi keskeinen strategisen yhteiskehittämisen keino on osallistaa järjestöjä hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyöhön. Osallistaminen riippuu paljolti siitä, missä vaiheessa nämä asiakirjat ovat kyseisenä vuonna kussakin kunnassa. Järjestöt on otettu hyvinvointikertomus- tai suunnitelmatyöhön mukaan kuluneena vuotena 18 kunnassa. Kunnista 11 on ottanut järjestöt mukaan suunnitteluun, 14 sisällön tuottamiseen, 10 toteuttamiseen, viisi seurantaan ja neljä arviointiin.

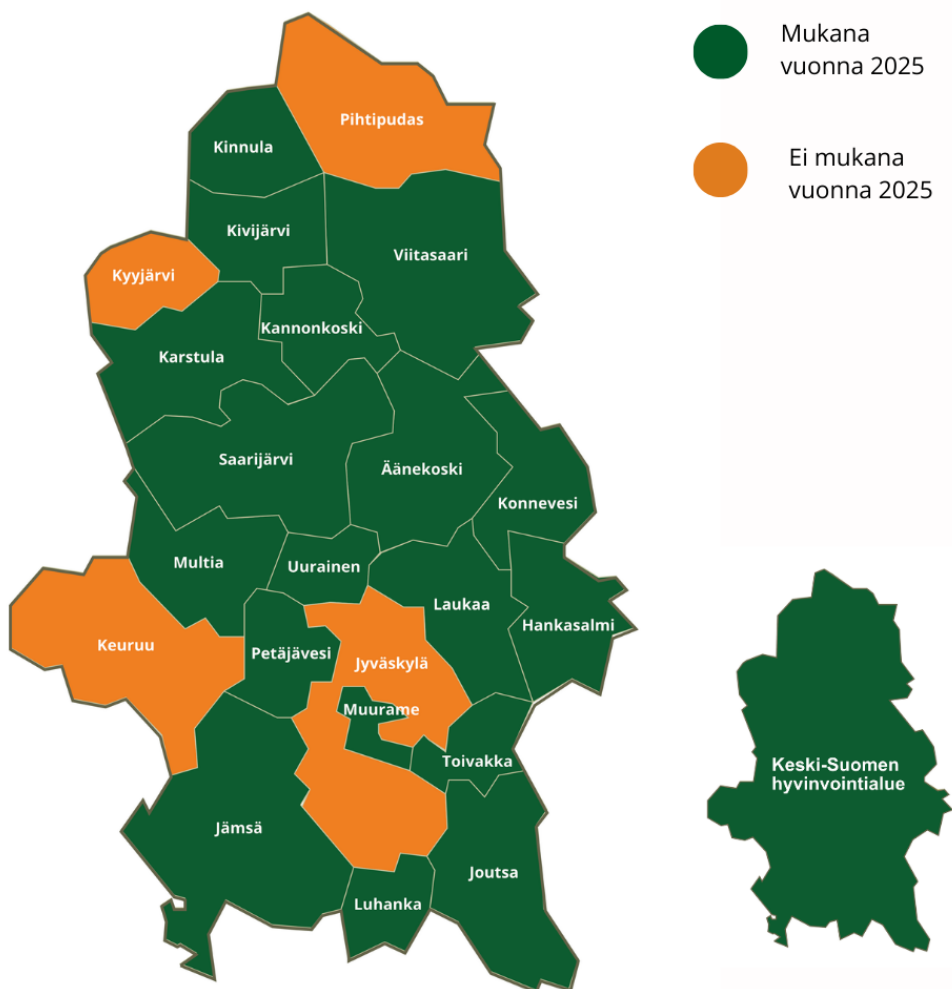
Järjestöt on otettu mukaan tähän työhön useimmiten käymällä asiaa läpi järjestöilloissa tai muissa järjestötapaamisissa, pyytämällä järjestöiltä suoraan sisältöä asiakirjoihin tai ottamalla järjestöedustaja mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmään. Muutamissa kunnissa on järjestetty avoimia keskustelutilaisuuksia, toteutettu kyselyitä tai työpajoja.

Osassa kuntia järjestöt ovat osallistuneet tähän työhön hyvin ja aktiivisesti esimerkiksi osallistumalla asiaa käsitteleviin järjestöiltoihin, antamalla näkemyksiään ja tuottamalla pyydettyjä tieto-osioita tai olemalla aktiivisesti mukana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmässä. Osassa kuntia järjestöt ovat olleet mukana vaihdellen tai huonosti.

Hyvinvointialue ottaa järjestöt mukaan hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön kaikkiin vaiheisiin suunnittelusta arviointiin. Järjestöjä on osallistettu kyselyin, avoimissa keskustelutilaisuuksissa ja järjestöilloissa, jonka

lisäksi järjestöjä on mukana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmässä. Vuosittain käytävissä lakisääteisissä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden neuvotteluissa keskeisenä sisältönä on ollut hyvinvointisuunnitelman tavoitteet. Lähes kaikki kunnat (20) on kutsunut järjestöt mukaan näihin hyvinvointialueen toteuttamiin neuvotteluihin.

Järjestöt hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyössä

www.kyt.fi/tutka

Järjestöyhteistyön asiakirja vasta yhdessä kunnassa ja hyvinvointialueella

Järjestöyhteistyön asiakirja, johon on koottu yhteistyön keskeisimpiä asioita, on laadittu vain Jämsässä ja Keski-Suomen hyvinvointialueella. Jämsän kaupungin ja järjestöjen yhteistyöasiakirjaan on koottuna yhteistyön tavoitte ja tarkoitus, kaupungin tuki kolmannelle sektorille sisältäen avustukset, tilat, yhteismarkkinoinnin ja muun tuen sekä yhteyshenkilöt. Sitä päivitetään noin kerran vuodessa. Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöyhteistyön asiakirjaan on kirjattu yhteistyön rakenteet, yhteistyö ja yhdessä kehittäminen, muu yhteistyö sekä avustusohje. Sitä päivitetään valtuustokausittain.

Järjestöjen välinen yhteistyö kunnissa ja hyvinvointialueella

Järjestöyhdyshenkilöiltä kysyttiin, millaista järjestöjen välistä yhteistyötä he tietävät kunnissa olevan. Eniten järjestöt tekevät tapahtumiin liittyvää yhteistyötä. Järjestöt myös jakavat osaamista, resursseja ja talkooväkeä sekä tekevät viestinnällistä yhteistyötä. Jonkin verran on yhteisten toimintojen, kuten harjoitusten/liikuntavuorojen, retkien, kerhojen ja hankkeiden toteuttamista yhdessä sekä tiloihin liittyvää yhteistyötä. Yksittäisissä kunnissa mainittiin kehittämiseen ja vaikuttamiseen liittyvä yhteistyö, koulutukset ja erilainen vapaamuotoinen yhteistyö, joka syntyy siitä, että yksittäinen järjestötoimija voi olla mukana useammassakin järjestössä.

Useampikin järjestöyhdyshenkilö totesi, ettei edes tiedä kaikesta siitä yhteistyöstä, mitä järjestöt kunnassa tekevät keskenään. Kunnat tukevat järjestöjen välistä yhteistyötä olemalla tarpeen mukaan yhteistyön toteuttamisessa, välillisesti tarjoamalla tiloja, auttamalla viestinnässä, toimimalla välikätenä esimerkiksi yhteystietojen välittämisessä tai kokoamalla järjestöjä yhteen. Hyvinvointialueen järjestöavustuksissa kannustetaan vahvasti järjestöjä keskinäiseen yhteistyöhön.

Järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyössä kehittämispotentiaalia

Järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä tehdään erityisesti erilaisten tapahtumien, työryhmien ja verkostojen, seniorin hyvinvointineuvolan/seniorikeskuksen ja perhekeskuksen osalta. Muutamissa kunnissa myös hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden neuvottelut nähtiin yhtenä yhteistyömuotona. Yksittäisissä kunnissa yhteistyö toteutuu erilaisissa työpajoissa, viestinnässä, avoimessa päivätoiminnassa, digitaalisen älysalin toiminnassa tai liikuntaneuvonnassa.

Järjestöt ovat tässä yhteistyössä mukana vaihdellen riippuen kunnista ja

niissä toteutettavista yhteistyön muodoista. Osassa kuntia järjestöt ovat aktiivisesti mukana esimerkiksi erilaisten toimintojen ja tapahtumien toteuttamisessa tai työryhmien työskentelyssä. Jossain kunnissa osallistuminen on yksittäisten järjestöjen varassa tai se on vähäisempää.

Suurimmassa osassa kuntia yhteistyö järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueen kesken nähtiin toimivan hyvin. Esiin nostettiin muun muassa seniori- ja perhekeskukset, työryhmät ja osaavat henkilöt. Muutamassa kunnassa yhteistyöllä on jo pidemmät perinteet hyvinvointialuetta edeltäneen perusturvaliikelaitoksen myötä, ja näin hyväksi muotoutunutta yhteistyötä on vain jatkettu. Osassa kuntia yhteistyö on vasta käynnistymisvaiheessa.

Haasteina järjestöjen, kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä nähtiin ajankohtainen resurssitilanne, etenkin hyvinvointialueen osalta. Hyvinvointialueen henkilöstön työtilanne, jatkuvasti muuttuvat toimintamallit ja epävarmuus toiminnan jatkumisesta hankaloittavat yhteistyötä. Tilanne aiheuttaa vastuun ja roolien kasautumista erityisesti kunnille, mutta myös jonkin verran yhteistyössä oleville järjestöille. Yhdessä kunnassa nostettiin esiin haasteet etenkin omaehtoisen kansalaistoiminnan mahdollisuuksien näkökulmasta, koska kuntalaiset eivät pääse kanavoimaan omaa toimintaansa samalla tavalla kuin aiemmin. Myös hyvinvointialueen puolelta tunnustetaan jännitteet kuntien ja hyvinvointialueen välillä resurssitilanteitten takia.

Yhteistyöhön liittyvinä kehittämisehdotuksina nousi esiin esimerkiksi yhteistyön kehittäminen systemaattisemmaksi, kaikkien osapuolten resurssien lisääminen, selkeämpi roolitus ja tasaisempi vastuun jakautuminen sekä toimijoiden mukaan saaminen enemmän ja monipuolisemmin. Toisaalla toivottiin enemmän yhteisen toiminnan suunnittelutilaisuuksia, ja toisaalla taas enemmän toimintaa ja vähemmän suunnittelua. Yhdessä kunnassa ehdotettiin positiivisten asioiden, näkemysten ja hyväksi havaittujen toimintatapojen esiin nostamista sekä hyvien käytäntöjen jakamista. Hyvinvointialueen puolelta keskeisenä ehdotuksena oli yhteistyön seurannan kehittäminen, jotta pystyttäisiin aidosti arvioimaan paremmin eri toimintamallien heikkouksia ja vahvuuksia. Sen myötä voitaisiin käyttää resursseja vaikuttavampiin asioihin sekä kehittää toimintamalleja eteenpäin.

Järjestöyhteistyön tulevaisuuden näkymissä hyvää, mutta myös huolia

Järjestöyhteistyön tulevaisuus nähdään suurimmassa osassa kuntia hyvänä ja positiivisena. Huolta aiheuttaa järjestöväen ikääntyminen ja vähentyminen, mikä haastaa järjestökenttää ja vaikuttaa myös yhteistyöhön. Myös yleinen taloudellinen tilanne mietityttää etenkin siitä näkökulmasta, miten se vaikuttaa järjestöjen tukemiseen ja niiden toimintaan. Yhteistyössä

nähdään silti tiivistämisen ja kehittämisen mahdollisuuksia, ja yhtenä vaihtoehtona nousi esiin muutamissa kunnissa pohdinta pop up -tyyppisestä yhteistyöstä. Yhtenä tulevaisuuskuvana nähtiin, että pitkäjänteinen kehittäminen ja vahvempi suunnitelmallisuus tulevat korostumaan.

Hyvinvointialueella sekä virkajohto että poliittiset päättäjät ovat sitoutuneita järjestöyhteistyöhön. Tiukasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta siitä on pidetty kiinni. Järjestöyhteistyön tulevaisuus näyttää olosuhteisiin nähden hyvinvointialueen näkökulmasta positiiviselta ja siinä on paljon kehittämisen potentiaalia. On paljon hyvää tahtoa ja hyviä käytäntöjä, mutta kenttä on vielä aika hajanainen.

Valtuutettujen perehdyttämisessä järjestöyhteistyöhön kehitettävää

Vuoden 2025 teemakysymyksellä selvitettiin, perehdytetäänkö kuntien ja hyvinvointialueen uudet valtuutetut järjestöyhteistyöhön ja miten asiaa pidetään esillä koko valtuustokauden aikana. Yhdessäkään kunnassa ei ole erikseen järjestettyä perehdytystä järjestöyhteistyöhön, vaan asiaa käsitellään esimerkiksi kaupunkiorganisaatioon perehdyttämisen yhteydessä tai talousarviokokouksessa.

Järjestöyhteistyö pysyy esillä kuntien valtuustossa muun muassa kuntastrategian ja toimintakertomuksen, hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä avustusasioiden muodossa. Osassa kuntia järjestöyhteistyö on esillä hallituksen iltakoulussa tai tietyn toimialan tehdessä vierailuja hallituksen kokouksiin. Yhdessä kunnassa järjestöille suunnatut kirjeet toimitetaan myös valtuutetuille. Pienemmissä kunnissa osa, tai jopa kaikki, valtuutetuista saattavat olla itsekin aktiivisia järjestötoimijoita ja näin perillä järjestöyhteistyön asioista. Kahdessa kunnassa asiaa ei pidetä millään tavoin esillä valtuustokauden aikana.

Hyvinvointialueella uudet valtuutetut perehdytetään järjestöyhteistyöhön. Asia on esillä käytännön kautta esimerkiksi hyvinvoinnin ja turvallisuuden lautakunnassa, jolla on avustusvastuu. Avustustoiminnan koonnin esittely on yksi keino konkretisoida järjestöyhteistyötä päättäjille.

Järjestöyhteistyö tarvitsee jatkossakin resursseja ja tiivistä vuoropuhelua

Keski-Suomen järjestöyhteistyön tilannekuva on kokonaisuudessaan positiivinen. Järjestöjen toimintaedellytysten tukeminen on pysynyt vakaalla tasolla. Yhteistyörakenteet tukevat yhteistyön tekemistä, jota on monipuolisesti tapahtumayhteistyöstä strategiseen kehittämiseen ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Järjestöyhteistyön tulevaisuus nähdään positiivisena toimintaympäristön ja järjestökentän haasteista huolimatta.

Suositukset yhteistyön edistämiseksi vuodelle 2026 ovat pitkälti samat kuin vuodelle 2025, koska ne näyttävät edelleen ajankohtaisina. Yhteistyön vahvana säilyttämiseksi ja sen tiivistämiseksi on merkittävää turvata riittävät henkilöstö- ja aikaresurssit järjestöyhteistyöhön niin kunnissa kuin hyvinvointialueella. Uusien valtuutettujen perehdyttäminen yhteistyöhön sekä järjestöjen ja päättäjien vuoropuhelun lisääminen on yksi keino vahvistaa järjestöyhteistyön merkitystä ja siihen resurssointia. Yhteistyötä koskevat keskeiset asiat on myös hyvä kirjata järjestöyhteistyön asiakirjaan.

Yhteistyön helpottamiseksi on olennaista huolehtia tiedon avoimuudesta ja löydettävyydestä. Järjestöille suunnattua tietoa on tärkeä koota kunnan verkkosivulle yhteen paikkaan. Lisäksi kuntalaisten tiedonsaanti järjestöjen toiminnasta varmistetaan tuomalla se esiin kunnan verkkosivuilla helposti löydettävänä esimerkiksi hyödyntämällä Lähellä.fi -verkkopalvelua.

Niin kunnissa kuin hyvinvointialueella on tärkeää miettiä yhdessä järjestöjen kanssa, miten toimintaympäristön ja taloudellisten resurssien vähenemisen haasteisiin vastataan. Yhteistyön tiivistäminen, riittävä vuoropuhelu, selkeä roolitus ja uusien toimintamallien kokeileminen voivat olla keskeisiä muutoksesta selviämiseen.

Keski-Suomen järjestöyhteistyön tilannekuva 2025

Pidetään näistä kiinni:

- ✓ Järjestöyhdyshenkilöt
- ✓ Järjestöavustukset
- ✓ Tilat järjestöille
- ✓ Muut tukipalvelut
- ✓ Järjestöjen osallistaminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön
- ✓ Erilaiset yhteistyön muodot

Varmistetaan jatkossa järjestöyhteistyössä:

- ✓ Riittävät resurssit
- ✓ Valtuutettujen perehdyttäminen ja vuorovaikutus järjestöjen kanssa
- ✓ Yhteistyön asiat koottuna järjestöyhteistyön asiakirjaan
- ✓ Järjestötiedon avoimuus ja löydettävyys

www.kyt.fi/tutka

Liite: haastattelukysymykset

1. Kunnan nimi
2. Vastaajan tiedot (nimi, ammattinimike, puhelinnumero ja sähköposti)

OSIO 1: JÄRJESTÖYHDYSHENKILÖT

3. Onko kunnassanne nimetty yhdistys-/järjestöyhdyshenkilö?
Järjestöyhdyshenkilö on kunnan työntekijä tai viranhaltija, jonka työkuvaan sisältyy yhdistysten ja kunnan välisen yhteistyön koordinointi ja tukeminen eri tavoin.
4. Kuka tai ketkä kunnassanne vastaa(vat) yhteistyöstä järjestöjen, seurojen ja yhdistysten kanssa? (Yhdyshenkilön nimi, ammattinimike ja toimintayksikkö/vastuualue)
5. Mitä tehtäviä järjestöyhdyshenkilön työhön sisältyy?
  - Kuinka paljon tähän yhdyshenkilön työhön on käytettävissä aikaa?
  - Onko aikaa määritelty?
  - Paljonko työajasta menee järjestöyhteistyöhön?
  - Hahmottavatko kuntanne sisäiset toimijat, kuka toimii järjestöyhdyshenkilönä?
  - Missä asioissa yhdistykset ja kuntanne omat toimijat ovat yleisimmin yhteydessä järjestöyhdyshenkilöön?
6. Onko tieto kuntanne yhdyshenkilöstä helposti löydettävissä kuntanne internetsivuilta?

OSIO 2: JÄRJESTÖJEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMINEN

7. Myöntääkö kuntanne avustuksia järjestöille?
  - Yleisavustuksena (vastikkeeton)
  - Kohdeavustuksena (vastikkeellinen esim. palvelua vastaan)
  - Välirahoituslainana (esim. kehittämishankkeille ja vastaaville)
  - Kumppanuus-/yhteistyösopimukset
  - Tarjoamalla muuta toiminta-avustuksen kaltaista tukea, mitä?
  - Ei myönnä
  - Onko avustuksissa tapahtunut muutosta kuluvana vuonna esimerkiksi määrässä ja/ tai kriteereissä?
  - Onko hyvinvointialueen avustustoiminta vaikuttanut jotenkin kunnan myöntämiin avustuksiin?

-Paljonko avustuksia jaetaan per asukas kunnassa?

8. Onko kunnallanne kirjallinen, hakijoiden käytettävissä oleva ohjeistus avustuksista? Onko ohje helposti löydettävissä kuntanne internetsivuilta?
9. Voivatko järjestöt saada kunnassanne käyttöön toimintatiloja?
  - Kyllä, maksuttomasti, millä kriteereillä?
  - Kyllä, maksullisesti, millä kriteereillä?
  - Eivät voi, miksi?
  - Onko tilojen suhteen tapahtunut muutosta vuoden kuluessa esim. vähentynyt, muuttunut maksulliseksi/maksuttomaksi?
  - Miksi muutosta on tapahtunut?
10. Tarjoaako kuntanne muuta tukea järjestöille (esim. neuvonta, kopiointi, kahvitus, postitus, viestintä, kuljetustuki, välineet jne.)?
  - Kyllä, mitä?
  - Ei tarjoa

OSIO 3: VIESTINTÄ

11. Onko järjestöjen tiedot/toiminta helposti löydettävissä kuntanne verkkosivuilta? Ketä/ketkä kunnassanne vastaa tietojen laittamisesta ja päivittämisestä internet-sivuiltenne ja millä prosessilla? Onko tiedot/toiminta nostettu sivuille Lähellä.fi – verkkopalvelun avulla?
12. Löytyykö kuntanne verkkosivuilta kootusti järjestöille suunnattua tietoa, kuten esim. tulevat järjestöillat, käytettävissä olevat tilat, avustushaku, yhdyshenkilöt?
13. Miten kuntanne viestii järjestöille heitä koskevista asioista ja järjestöyhteistyöstä?
14. Onko järjestöillä mahdollisuus viestiä esim. tapahtumistaan kuntanne kautta?
  - Jos on niin, millä tavoin?
  - Onko kunnallanne selkeitä viestintäohjeita järjestöille (mm. missä ja miten on mahdollista viestiä, millaiset tiedot tai millainen ilmoitus pitää olla/toimittaa)?

OSIO 4: YHTEISTYÖ

15. Onko kunnassanne säännöllisiä kunnan ja järjestöjen tapaamisia?
  - Ovatko tapaamiset avoimia kaikille järjestöille, yhdistyksille ja seuroille vai onko niitä?

- esim. toimialoittain?
- Mikä avoimien tapaamisten tavoite on?
  - Miksi niitä järjestetään, tai miksi ei?
  - Mitä aiheita/sisältöjä avoimissa tapaamisissa on? Miten aiheet valitaan tapaamisiin? Voivatko järjestöt esittää niihin sisältöjä?
  - Toimialakohtaiset tapaamiset: mille toimialoille/järjestöille niitä järjestetään? Mihin asioihin/teemoihin ne ovat liittyneet?
  - Miten viestitte tapaamisista?
  - Millaista hyötyä niistä on ollut?
  - Miten tapaamiset edistävät yhteistyötä järjestöjen kanssa?
  - Miten paljon järjestötoimijoita on mukana tapaamisissa?
  - Miten olette houkutteleet/motivoineet järjestöjä tapaamisiin? Tai miten järjestöjä saisi tarpeen mukaan aktiivisemmin osallistumaan tapaamisiin?
16. Millaista yhteistyötä teette järjestöjen kanssa? Missä asioissa?
- Kuinka moni kunnassanne toimivista järjestöistä on kokemuksesi/näkemyksesi mukaan aktiivinen?
  - Kuinka monen järjestön kanssa kuntanne tekee yhteistyötä?
  - Mikä toimii hyvin kuntanne järjestöyhteistyössä?
  - Millaisia haasteita, kompastuskiviä kunnassanne on järjestöyhteistyöhön liittyen?
  - Millaisia kehittämistarpeita ja toiveita teillä on järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyen?
  - Miten taloudellinen tilanne vaikuttaa yhteistyöhön; mille yhteistyö näyttää, mitä toiveita ja haasteita siihen liittyen on?
  - Millaista tapahtumayhteistyötä kunnan ja järjestöjen välillä on? Onko teillä esimerkkejä onnistuneista yhteistyössä toteutetuista tapahtumista?
  - Onko teillä ollut hankkeisiin liittyvää yhteistyötä kuntanne ja järjestöjen välillä? Millaista?
17. Onko järjestöillä mahdollisuus osallistua kuntanne hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyöhön? Mihin prosessin vaiheisiin järjestöt pääsevät osallistumaan?
- Suunnittelu
  - Sisällön tuottaminen
  - Toteuttaminen
  - Seuranta
  - Arviointi
  - Ei mihinkään edellä mainituista
18. Millä tavoin kuntanne ottaa järjestöt mukaan hyvinvointikertomus- ja suunnittelu-
- prosessiin?
- Kyselyt (sähköiset ja/tai paperiset)
  - Avoimet keskustelutilaisuudet / järjestöillat
  - Järjestöjä mukana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmässä
  - Muu tapa, mikä?
  - Miten ja millä tavoin järjestöt osallistuvat tähän prosessiin/työhön? Miten aktiivisesti?
19. Kutsutaanko kuntanne järjestöjä lakisääteisiin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden neuvotteluihin?
20. Onko kunnassanne järjestöyhteistyön asiakirjaa, jonne on koottu yhteistyön keskeisimmät asiat?
- Jos on, niin mitä se sisältää?
  - Onko sitä esitelty järjestöille ja miten ovat siitä tietoisia?
  - Miten siitä viestitään?
  - Kuinka usein sitä päivitetään?
  - Tehdäänkö sitä yhdessä järjestöjen kanssa?
21. Millaista järjestöjen välistä yhteistyötä kunnassanne on?
- Tukeeko kuntanne sitä jollain tavalla?
  - Onko teillä hyviä esimerkkejä järjestöjen välisestä yhteistyöstä?
22. Minkälaista käytännön yhteistyötä teette kunnassanne järjestöjen, kuntanne ja hyvinvointialueen kesken esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?
- Miten yhteistyö on lähtenyt käyntiin? Millaisia onnistumisia, entä haasteita siinä on ollut?
  - Miten järjestöt ovat tässä yhteistyössä mukana? Millaiset roolit kullakin on yhteistyössä?
  - Miten tätä yhteistyötä voisi jatkossa kehittää?
23. Millaisena kunnassanne nähdään järjestöyhteistyön tulevaisuus?

UUODEN 2025 TEEMAKYSYMYS:

24. Miten kuntanne perehdyttää uudet valtuutetut kunnan ja järjestöjen yhteistyöhön? Miten asiaa pidetään esillä koko valtuustokauden aikana?

MUUTA:

25. Mitä vielä haluaisitte sanoa aiheeseen tai järjestöyhteistyön kehittämiseen liittyen? Kommentteja, terveisiä, ideoita, toiveita, palautetta jne.

Keski-Suomen järjestöyhteistyön tutka 2025

© Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry
KYT-järjestöpalvelut

www.kyt.fi/tutka
ISSN 3087-7776

